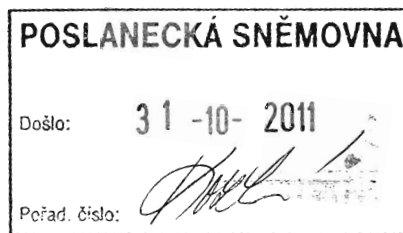

Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna
předsedkyně Miroslava Němcová
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

Stížnost

**na porušení zákona o Českém rozhlasu Radou Českého rozhlasu resp. jejími členy
Danou Jaklovou, Ladislavem Jíšou, Tomášem Ratiborským, Bohušem Zoubkem a
Milanem Badalem**

Skutkový stav:

24. 2. 2011 přijala Rada Českého rozhlasu na své 2. veřejné schůzi usnesení č. 29/11 kterým „**UKLÁDÁ** prozatímnímu řediteli ČRo Peteru Duhanovi zahájit přípravu prodeje objektu ČRo v Dykově ulici již v červenci 2011“.

Odůvodnění stížnosti:

Domnívám se, že

1. Rada tím, že UKLÁDÁ povinnosti generálnímu řediteli v oblasti, kde nemá pravomoc, porušila zákon, i když ZAHÁJENÍ PRODEJE nejsou právní úkony totožné s PRODEJEM. Rada nemá dle oprávnění z §4 a §8 ale právo ukládat řediteli ani právní kroky k zahájení prodeje nemovitosti.
2. Český rozhlas není v ekonomické situaci, kdy by byl nucen pro naplnění základních povinností (§ 2 zákona) zbavovat se majetku. Jeho hospodaření doposud bylo stabilní, ziskové a úkoly, které mu uložil zákon, Český rozhlas doposud plnil.
3. generální ředitel by Radou vynucenou realizací usnesení mohl porušit povinnosti při správě cizího majetku nekonáním statutárního orgánu s péčí řádného hospodáře, neboť takto vynucený prodej by se odehrál za jinou cenu, než by bylo možné dosáhnout při jiném způsobu prodeje, a to i s ohledem na ekonomickou krizi a s tím souvisejícím poklesem cen nemovitostí v Praze v posledním roce.
4. Českému rozhlasu by realizací usnesení Rady vznikla škoda nezanedbatelného rozsahu, vyčíslitelná jako rozdíl mezi kvalifikovaným odhadem reálné tržní ceny nemovitosti s přihlédnutím k vývoji cen a prodejní cenou z vynuceného prodeje v době ekonomické krize, resp. v rozdílu mezi předpokládaným vývojem reálné tržní ceny nemovitosti v příštích letech a předpokládaným vývojem úroků v bance při vlastnění nemovitosti i v budoucnu.

Právní stav:

§ 4 odst. 1. zákona 484/1991 Sb. o Českém rozhlasu říká, že „*orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na KONTROLU činnosti Českého rozhlasu je Rada Českého rozhlasu.*“.

Všimněme si, že se zde mluví o kontrole, nikoliv o řízení.

§ 4 odst. 5 pak stanoví, že „*Rada je ze své činnosti odpovědna Poslanecké sněmovně*“.

Tímto ustanovením zákona je dán adresát této stížnosti. Statutárním orgánem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR je její předseda, i když gesčním výborem mediálních záležitostí je výbor volební.

§ 8 odst. 1 určuje působnost Rady jako orgánu taxativním výčtem jejich povinností. Mezi tyto povinnosti nepatří řídit ředitele a ukládat mu jakékoliv povinnosti či úkoly nad rámec výslovných ustanovení zákona, neboť Rada nemá ze zákona definovaný charakter správní ani dozorčí rady akciové společnosti.

Tento výčet působnosti je taxativní a obligatorní, což znamená, že Rada sama nemá možnost si výčet úkolů rozšířit a musí je naplňovat, což je kontrolním úkolem Poslanecké sněmovny.

§ 1 odst. 2 ovšem říká, že „*Český rozhlas je právnickou osobou, která hospodáří s vlastním majetkem*“ a „*vlastními úkony nabývá práv a zavazuje se*“. § 9 odst. 1 pak říká, že „*statutárním orgánem Českého rozhlasu je generální ředitel*“.

Tyto dva paragrafy určují rámec samostatného rozhodování generálního ředitele jako statutárního orgánu ve všech případech, kdy zákon nestanoví jinak.

§ 9 odst. 2 zákona určuje, že „*generální ředitel je Radě odpovědný ze své činnosti*“, což ale neznamená, že jde o vztah ovládající a ovládané osoby. Je to opět specifická kontrolní funkce Rady, následná po samostatné činnosti generálního ředitele, která ale nutí generálního ředitele ke komunikaci s Radou o svých krocích tak, aby mohla Rada posoudit kroky generálního ředitele s ohledem na její pravomoc jej odvolat a na její povinnost kontrolovat.

Práva a povinnosti generálního ředitele jsou určena v § 9, který v odst. 7 omezuje samostatné rozhodování ředitele v otázce zcizení či zatížení nemovitostí a definuje procesní postup, jakým tomto případě musí ředitel postupovat. V odst. 7 se píše: „*K pronájmu nemovitostí na dobu delší než 3 měsíce nebo ke zcizení, popřípadě zatížení nemovitostí nebo jejich části potřebuje generální ředitel PŘEDCHOZÍ SOUHLAS Rady, jinak je právní úkon neplatný.*“

§ 9 odst. 12 určuje, že „*na prozatímního ředitele se vztahují obdobně odstavce 1 až 9*“, čímž je definováno oprávnění prozatímního ředitele.

Článek 2 odst. 3 Ústavy České republiky říká, že „*státní moc ...lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“

Stát určil zákonem existenci Rady Českého rozhlasu a tímtež zákonem zároveň definoval účel její existence, úlohu a funkci, způsoby naplňování tohoto účelu a tím meze její pravomoci a hierarchii odpovědnosti. O těchto otázkách jí nedal svobodu uvažování, neumožnil jí

vykonávat nic víc, než dostala Rada zákonem uloženo. Rada je zřízena za účelem KONTROLY, nikoliv ŘÍZENÍ instituce. Rada není součástí struktury Českého rozhlasu jako by byla např. správní či dozorčí rada akciové společnosti; její členové jsou voleni Poslaneckou sněmovnou a jí jsou odpovědní, ale jsou součástí Českého rozhlasu jako veřejného ústavu.

Zvláštní zákonná úprava vyděluje Český rozhlas z okruhu podnikajících právnických osob a zakládá mu jedinečné postavení. Z těchto důvodů lze dovodit, že popsaná jedinečnost legitimuje i případnou odchýlnou právní úpravu jak orgánů této právnické osoby, tak rovněž práv a povinností jejich vedoucích pracovníků.

Rozsudek NSS č. j. 1 As 102/2010 z 30. března 2011 specifikoval, že

1) Český rozhlas má formu veřejného ústavu.

2) Rada Českého rozhlasu je orgánem tohoto veřejného ústavu a není správním orgánem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., i když „*subjektem veřejné správy může být stát a jeho orgány, veřejnoprávní korporace, veřejný ústav a veřejný podnik, případně fyzické a právnické osoby soukromého práva*“. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „*posláním Českého rozhlasu je poskytovat veřejnou službu v oblasti rozhlasového vysílání a současně dosáhnout vyrovnaného či dokonce ziskového hospodaření*.“

§ 11 odst. 1 zákona 484/1991 Sb. říká, že „*Český rozhlas je oprávněn vykonávat za podmínek stanovených právními předpisy PODNIKATELSKOU ČINNOST, která souvisí s předmětem jeho činnosti a která nesmí ohrozit jeho úkoly (§ 2 tohoto zákona)*.“ Vlastnictví (nebo prodej) nemovitostí zákon výslovně zmiňuje mezi činnostmi Českého rozhlasu k plnění úkolů.

Tím se do právního posouzení dostává i obchodní zákoník, který určuje povinnosti statutárního orgánu podnikajícího subjektu a obecný termín „**péče řádného hospodáře**“.

Rada Českého rozhlasu podle názoru NSS „*sleduje ve své činnosti ZÁJEM VEŘEJNÝ (právo veřejnosti na kontrolu)*“, činnosti Českého rozhlasu. Podílí se na KONTROLE ekonomického řízení Českého rozhlasu (schvaluje rozpočet a závěrečný účet, PŘEDLOŽENÝ GENERÁLNÍM ŘEDITELEM, ale nesestavuje ho. Pouze kontroluje jeho plnění (§ 8 odst. 1 písm. b). Schvaluje Statut (§ 8 odst. 1 písm. c) PŘEDLOŽENÝ GENERÁLNÍM ŘEDITELEM, ale nevytváří ho. Schvaluje dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje (§ 8 odst. 1 písm. h) PŘEDLOŽENÉ GENERÁLNÍM ŘEDITELEM, ale netvoří je.

Odpovědnost za ekonomické řízení i naplňování poslání Českého rozhlasu konkrétním obsahem má generální ředitel jako *statutární orgán*, což je opět termín, který nás zavádí do obchodního práva.

Pro statutární orgán platí základní požadavek postupovat v souladu s péčí řádného hospodáře (analogicky s § 194 odst. 5 resp. § 79a Obchodního zákoníku), což lze chápat jako snahu o obchodní řízení společnosti za účelem dosažení kladného a stabilního hospodářského výsledku.

Požadavek péče řádného hospodáře je požadavkem, vyžadujícím plnění povinností statutárního orgánu na určité odborné úrovni a rozhodování se znalostí věci. V případě

nutnosti odborných znalostí, kterými nedisponuje, je povinen statutární orgán zajistit posouzení odborníkem. To samé platí pro dozorčí resp. správní orgán (představenstvo akciové společnosti, jednatele společnosti s ručením omezeným, komplementáře komanditní společnosti).

Vlastnictví a pronájem pozemků a nemovitostí je jednou z nejziskovějších podnikatelských činností, které doposud zajišťovaly v České republice výnosy vždy vyšší, než úrok z úložek u bankovních ústavů. Vlastnictví pozemků a nemovitostí a jejich pronájem nebo správa navíc neohrožují plnění úkolů Českého rozhlasu.

Dalším obecným pojmem, který se na činnost statutárního orgánu vztahuje, je termín „**povinnosti při správě cizího majetku**“. Majetek Českého rozhlasu není státní (§1 Zákona 484/1991 Sb.), ale je veřejnosti – koncesionářů (NSS č. j. 1 As 102/2010). Zákon 484/1991 Sb. výslovně určuje úkoly Rady ke kontrole hospodaření a určuje jí pro tuto činnost odborný PORADNÍ orgán – Dozorčí komisi Rady (§ 8a). Jejím úkolem je sledovat, zda jsou účelně a hospodárně využívány finanční prostředky a majetek Českého rozhlasu. Dozorčí komise je povinna upozorňovat Radu na zjištěné nedostatky a předkládat jí NÁVRHY na jejich odstranění. Odpovědnost za přijetí nebo odmítnutí těchto návrhů má Rada, ale ta je může prosazovat pouze způsobem, určeným jí výčtem vlastních oprávnění z §8 odst. 1 zákona.

Hmotněprávní i trestněprávní odpovědnost za plnění nebo porušení povinnosti při správě cizího majetku nemá pouze statutární orgán – generální ředitel, ale v tomto případě i Rada.

Hmotněprávní odpovědnost statutárního orgánu – generálního ředitele definuje obchodní zákoník takto:

§ 66 odst. 2 Obchodního zákoníku říká, že

(2) Vztah mezi společností a osobou, která je STATUTÁRNÍM ORGÁNEM NEBO ČLEMEM statutárního či JINÉHO ORGÁNU SPOLEČNOSTI anebo společníkem při zařizování záležitostí společnosti, se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze zákona nevyplývá jiné určení práv a povinností. ZÁVAZEK K VÝKONU FUNKCE JE ZÁVAZKEM OSOBNÍ POVAHY. ...

§ 66 odst. 2 Obchodního zákoníku říká, že

(6) Ustanovení tohoto zákona a zvláštních právních předpisů o odpovědnosti a ručení orgánů a členů orgánů společnosti se vztahují také na osoby, které na základě dohody, podílu na společnosti ČI JINÉ SKUTEČNOSTI OVLIVŇUJÍ PODSTATNÝM ZPŮSOBEM CHOVÁNÍ SPOLEČNOSTI, přestože nejsou orgány ani členy orgánů společnosti, bez zřetele k tomu, jaký vztah ke společnosti mají.

Obchodní zákoník ale určuje i odpovědnost Rady, ať už je její postavení vůči statutárnímu orgánu jakékoliv (viz úvahy NSS v rozsudku NSS č. j. 1 As 102/2010).

§ 66c Obchodního zákoníku říká, že

KAŽDÝ, KDO POMOCÍ SVÉHO VLIVU VE SPOLEČNOSTI ÚMYSLNĚ PŘIMĚJE OSOBU, KTERÁ JE STATUTÁRNÍM ORGÁNEM nebo jeho členem, členem dozorčího orgánu, prokuristou nebo jiným zmocněncem společnosti, JEDNAT KE ŠKODĚ SPOLEČNOSTI nebo společníků, ručí za splnění povinnosti k náhradě škody, jež vznikla v souvislosti s takovým jednáním.

Tento paragraf určuje odpovědnost každého ve společnosti, bez ohledu na jeho právní postavení vůči statutárnímu orgánu, který uplatňuje svůj vliv vůči němu při činnostech povahy, kterou upravuje obchodní zákoník – tomto případě správa resp. zcizování nemovitosti. Rada je součástí společnosti Český rozhlas, neboť sama nemá právní subjektivitu

a není orgánem veřejné správy (NSS č. j. 1 As 102/2010). Je zřízena tímž zákonem, jako generální ředitel, za specifickým účelem a je odpovědná orgánu zřizovatele (občanů) – Poslanecké sněmovně.

Trestně právní odpovědnost odpovědných osob definoval § 255 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, nyní §220 a §221 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

§225 zákona č. 140/1961 Sb. říkal, že trestného činu se dopustí ten, kdo

- a) jinému způsobí škodu nikoli malou tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek,*
- b) z vědomé nedbalosti jinému způsobí značnou škodu tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku.*

Podle nové úpravy, platné v roce 2010 dle §220 zákona č. 40/2009 Sb., se trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku dopustí ten,

- (1) Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.*
- (2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,*
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo*
  - b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.*
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.*

Trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti dle § 221 pak ten,

- (1) Kdo z hrubé nedbalosti poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, a tím jinému způsobí značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.*
- (2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,*
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo*
  - b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.*

§ 21 zákona č. 40/2009 Sb. pak definuje pokus o spáchání trestného činu jako

- (1) Jednání, které BEZPROSTŘEDNĚ SMĚŘUJE K DOKONÁNÍ trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.*
- (2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonaný trestný čin.*

Shora citované pravomoci Rady neznamenají, že by vykonávala veřejnou moc či vrchnostenskou veřejnou správu (podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 182/05 je veřejnou mocí taková moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, přičemž subjekt, o jehož právech a povinnostech orgán veřejné moci rozhoduje, není v rovném postavení s tímto orgánem a obsah rozhodnutí na vůli tohoto subjektu nezávisí).

Vyplývá z nich ale jediné:

Vůči generálnímu řediteli Českého rozhlasu nemůže Rada Českého rozhlasu vystupovat jako nositel veřejné svrchované moci, a ukládat mu povinnost, které jsou v jeho výlučné pravomoci a za které nese on sám odpovědnost, a které Radě výslovně neurčuje zákon.

Proto se domnívám, že přijetím ukládací části usnesení 29/11 dne 24. 2. 2011 pěti členy Rady Českého rozhlasu – Danou Jaklovou, Ladislavem Jišou, Tomášem Ratiborským, Bohušem Zoubkem a Milanem Badalem (jak vyplývá ze zápisu ze schůze Rady ČRo), v rozporu se oprávněním orgánu, jehož jsou členy, došlo těmito osobami k porušení §4 a §8 zákona o Českém rozhlase.

Jelikož nelze za toto porušení zákona uplatnit individuálně vůči těmto členům Rady sankční ustanovení § 6 odst. 2 (odvolání z funkce) a jelikož došlo k porušení povinnosti Rady stanovené tímto zákonem, žádám Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky vzhledem k tomu, že je Rada ze své činnosti odpovědna právě jí, s ohledem na § 6 odst. 3 o konstatování usnesením Poslanecké sněmovny,

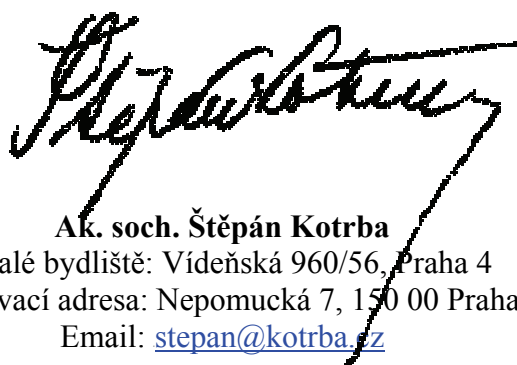
- že Rada usnesením 29/11 ze dne 24. 2. 2011 porušila §4 a § 8 zákona 484/1991 Sb.,
- že věta „Rada Českého rozhlasu ukládá prozatímnímu řediteli ČRo Peteru Duhanovi zahájit přípravu prodeje objektu ČRo v Dykové ulici již v červenci 2011.“ z usnesení Rady Českého rozhlasu 29/11 dne 24. 2. 2011 je neplatná pro rozpor s oprávněním Rady, plynoucím ze zákona 484/1991 Sb..

Dále žádám Volební výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, jako odborný gesční výbor v otázkách dodržování zákona 484/1991 Sb., o

- přezkoumání výše dosud reálně vzniklých nákladů na realizaci kroků dle zneplatněné věty tohoto usnesení, které vznikly Českému rozhlasu - prostřednictvím dotazu, adresovaného generálnímu řediteli Českého rozhlasu.
- přezkoumání odpovědnosti výše uvedených členů Rady za reálně vzniklé náklady jako škodu dle § 66c Obchodního zákoníku a dalších právních předpisů.

Žádám Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky, abych byl seznámen s průběhem a výsledkem projednání této stížnosti včetně výsledků přezkumu a odůvodnění.

V Praze 31. 10. 2011

Ak. soch. Štěpán Kotrba
Trvalé bydliště: Videňská 960/56, Praha 4
Doručovací adresa: Nepomucká 7, 150 00 Praha 5
Email: stepan@kotrba.cz

Dokumenty:

- Zápis z 2. veřejné schůze Rady Českého rozhlasu 24. 2. 2011 http://www.rozhlas.cz/rada/zapisy11/_zprava/zapis-z-2-verejne-schuze-rady-ceskeho-rozhlasu-24-2-2011--856288
- Zákon o Českém rozhlasu http://www.rozhlas.cz/rada/legislativa/_zprava/zakon-4841991-sb-o-ceskem-rozhlasu--788100
- Rozsudek NSS 1 As 102/2010 <http://kraken.slv.cz/1As102/2010>

Na vědomí:

Rada Českého rozhlasu
Generální ředitel Českého rozhlasu
Volební výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
PhDr. Walter Bartoš, Ph.D.
Mgr. Petr Gazdík
Mgr. Alena Hanáková
JUDr. Michal Hašek
Otto Chaloupka
Mgr. Vítězslav Jandák
RNDr. Vladimír Koníček
Ing. Václav Kubata
Mgr. Ivana Levá
Ing. arch. Václav Mencl
Petr Skokan
Ing. Ladislav Skopal
Miroslava Strnadlová
Petr Tluchoř
Mgr. Jan Vidím